

Cesta k náhradnímu rodičovství

Rozhodnutí stát se náhradním rodičem patří mezi ta, která mohou zásadně změnit život nejen vám, ale především dítěti, kterému poskytnete nový domov. Cílem procesu přijetí dítěte do náhradní rodinné péče je zajistit, aby byly maximálně chráněny zájmy dítěte a zároveň podpořena role náhradních rodičů. Od 1. ledna 2025 vstoupila v účinnost novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, která tuto problematiku stále více podporuje.

V České republice existuje několik forem náhradní rodinné péče, z nichž každá má své specifické podmínky:

- **Osvojení.** Trvalý právní vztah mezi dítětem a novými rodiči, který je neodvolatelný. Dítě získává práva i povinnosti obdobné jako v biologické rodině.
- **Pěstounská péče.** Dlouhodobá péče o dítě, která poskytuje stabilitu a podporu. Novela přináší větší důraz na pravidelná školení a odborné konzultace pro pěstouny.
- **Pěstounská péče na přechodnou dobu.** Krátkodobá péče určená pro děti, jejichž situace se má v blízké době vyřešit (např. návratem do původní rodiny nebo osvojením). Změny zahrnují intenzivní podporu během tohoto období.
- **Poručenská péče.** Je určena pro situace, kdy rodiče zemřou nebo nemohou plnit své povinnosti. Podobá se pěstounské péči.
- **Svěřenečství.** Často se jedná o příbuzné, kteří o dítě pečují, novela jim usnadňuje spolupráci s úřady a dává jej fakticky na roveň pěstounské péče.

Postup, jak se stát náhradním rodičem

1. Podání žádosti

Zájemci podávají žádost na obecním úřadě s rozšířenou působností, kde má náhradní rodič trvalý pobyt. Součástí jsou dotazníky, lékařské zprávy a další dokumenty, které ověřují způsobilost uchazečů.

2. Sociální šetření a psychologické posouzení

Sociální pracovník navštíví vaši domácnost, aby zhodnotil prostředí,

Ilustrační foto: Pixabay

materiální zázemí a rodinné vztahy. Následuje psychologické posouzení.

3. Přípravné kurzy

Novela zavádí povinné kurzy přizpůsobené formě péče. Například pro pěstounskou péči na přechodnou dobu je stanoveno 72 hodin. Kurzy zahrnují specifika péče o děti i zvládnutí krizových situací.

4. Zařazení do evidence

Po úspěšném splnění všech kroků krajský úřad rozhodne o zařazení žadatelů do evidence pěstounů či osvojitelů.

5. Výběr dítěte

Úřady hledají vhodné dítě, které odpovídá vašim možnostem i preferencím. Proces může být časově náročný,

ale cílem je, aby si dítě a rodina vzájemně vyhovovaly.

Legislativa klade důraz na efektivitu, transparentnost a větší podporu pro náhradní rodiče, jedná se zejména o:

- **Adekvátní a sjednocenou dávkovou podporu.** Pro děti ve svěřenečství se zavádí příspěvky na potřeby dítěte, podobně jako u pěstounů.
- **Podporu návratu dětí do vlastní rodiny.** V případech, kdy je to možné, bude kladen důraz na zajištění návratu dítěte do původního rodinného prostředí.
- **Podporu a vzdělávání náhradních rodičů.** Pěstouni a osvojitelé získají právo na odbornou pomoc, včetně psychologické podpory a vzdělávání i pomoci tzv. doprovázející organizace, kterou je rovněž ÚMČ Praha 4. Nově jsou stanoveny minimální rozsahy vzdělávacích aktivit. U nezprostředkovaných pěstounů je povinnost 18 hodin ročně, zatímco u pěstounů na přechodnou dobu je kladen důraz na pravidelné konzultace a vzdělávání v širším rozsahu.

„Náhradní rodičovství není jen o zajištění domova. Je to možnost přinést do života dítěte lásku, stabilitu a pocit sounáležitosti,“ říká Radek Lacko (ANO 2011), radní Prahy 4 pro oblast sociální a zdravotní, a dodává: „I když proces přijetí dítěte není jednoduchý, stát nabízí podporu jak finanční, tak odbornou. Máte-li zájem stát se náhradním rodičem, obraťte se na svůj místní úřad a začněte cestu, která může změnit život – váš i dítěte.“ (red)

Prevence rakoviny plic a škodlivost kouření

Pokud máte obavy o své plicní zdraví, pravidelný lékařský screening může pomoci odhalit rakovinu plic včas, kdy jsou šance na úspěšnou léčbu nejvyšší. V České republice existují programy zaměřené na časný záchyt tohoto onemocnění, jako například Program časného záchytu karcinomu plic (www.casneceproplce.cz). Místem primárního kontaktu pro pacienta je praktický lékař, případně pneumolog.

„Rakovina plic je preventabilní. Když přestaneme kouřit a pečujeme o své

zdraví, můžeme zásadně snížit riziko vzniku rakoviny plic. Nezapomínejme také na význam včasné diagnostiky. I když se moderní medicína stále zlepšuje v léčbě rakoviny, nejlepší cestou je vždy prevence,“ uvedl Radek Lacko (ANO 2011), radní městské části Praha 4 pro oblast sociální a zdravotní.

Pneumologická centra Praha:

- Klinika pneumologie, Nemocnice na Bulovce Budínova 2, 180 00 Praha-Libeň

- Klinika nemocí plicních a TBC, Fakultní nemocnice Motol, V Úvalu 84, 150 00 Praha 5
 - Pneumologická klinika, Fakultní Thomayerova nemocnice v Praze, Vídeňská 800, 140 59 Praha-Krč
 - Onkologická klinika, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, U Nemocnice 2, 128 08 Praha
- Více informací na webu Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku www.sltz.cz. (red)